

Posudek vedoucího bakalářské diplomové práce:

Marek VEVERKA, *Infantilizace papoušků v zájmovém chovu z pohledu kulturní antropologie*, FF UK Praha 2024, stran 60.

Předložená práce se zdárně zabývá povahou vztahu chovatelů papoušků k jejich mazlíčkům, s tím, že tento vztah je studován jako svého druhu *kvasi-příbuzenství*, a s tím, že podstatným, pro autora badatelsky především zajímavým, rozměrem tohoto vztahu je *infantilizace* chovaných papoušků. Autor si pro své výzkumy vytváří předpoklady velmi fundovaným teoretickým úvodem, který je napsán na základě zcela adekvátního okruhu sekundární literatury (např. věnované přímo domácím chovům papoušků či otázkám etnologických studií vztahů lidí a zvířat). Návazně představuje výsledky svého bádání, které probíhalo jak pomocí polostrukturovaných rozhovorů, tak antropologickým pozorováním.

Jako podněty do diskuse při ústní části obhajoby nabízím následující otázky:

(1.) Předložená práce nabízí jako jeden z důvodů infantilizace papoušků to, že (kvasi-příbuzenský) vztah mezi chovatelem a papouškem je substitucí nedostávajících se sociálních vazeb chovatele. Toto zjištění, je zajisté plausibilním výkladem. Avšak zasluhovalo by možná podrobnější pozornost, to, proč má tato substituce povahu právě *infantilizace*? Nebylo by z výzkumného materiálu možné podrobněji rozhodnout, zda chovatelům chybí v jejich sociálních vztazích právě vztah k potomkům?

(2.) Můžeme zkusit porovnat takřikajíc "lidovou psychologii" a odbornou psychologii živočichů? Nabízeli by se kupříkladu způsob, jímž uvažuje o metodě psychologie Georg Simmel (*Peníze v moderní kultuře a jiné eseje*, Praha 1997, s. 71-72), nebo postupy, jimiž Adolf Portmann vymezuje svůj pojem "niternosti" (*Innerlichkeit*; český překlad v: SciPhi 7 a 8 - časopis: Scientia & philosophia).

(3.) Na práci vysoce hodnotím historický výklad vývoje vztahu člověka ke zvířatům. Bylo by možné v rámci tohoto vývoje, budiž otázkou do diskuse, najít nějaké odlišnosti ve vazbě na evoluční (druhovou) blízkost či vzdálenost člověka k tomu či onomu zvířeti? Mohla by se pak tato odlišnost nějak promítat do případné specifčnosti infantilizace papoušků? A to i v souvislosti s tím, že papoušci nejsou domestikovanými mazlíčky, jak autor ví.

Předkládanou práci považuji za zdařilou. *Doporučuji ji k obhajobě* a navrhuji její hodnocení jako *výborné*.

Jan Horský

V Praze 16. srpna 2024